

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 145 411/98-011102
Signatura: an5cs101

Oblastní pracoviště č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Opava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Opava, Boženy Němcové 2
Boženy Němcové 2
746 21 Opava

Identifikátor ředitelství: 600 142 892 IZO: 102 432 554

Ředitelka školy: Mgr. Jarmila Drtilová

Zřizovatel: Město Opava
Magistrát města Opavy, Horní nám. 69, 746 26 Opava

Příslušný školský úřad: ŠÚ, Březinova 6, 746 01 Opava

Termín inspekce: 9. prosinec 1998

Inspektoři: PaedDr. Jaroslava Gebauerová, Mgr. Jan Katolický

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odstavce 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů:
Řízení školy

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Povinná dokumentace školy vyplývající z § 38a zákona č. 258/96 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), dále z § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/92 Sb., o školních družinách a školních klubech.
Výkaz o základní škole - podle stavu k 20. 10. 1998.
Výroční zpráva o hospodaření za rok 1997.
Celoroční plán práce.
Učební a tematické plány.
Operativní dokumentace vedení školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Celoroční plán práce je zpracován písemně a vymezuje hlavní úkoly pro školní rok 1998/99, které se týkají úseku výchovně vzdělávací práce, estetické a mravní výchovy, dále tělesné výchovy, úseku spolupráce s rodiči a oblasti materiálně technického zabezpečení.

Plán se dále zabývá rozdělením kompetencí ve škole. V dokumentu není stanovena zodpovědnost za plánované úkoly, ani termíny jejich plnění.

Vedení školy dále konkretizuje úkoly v měsíčních plánech, jejichž plnění je průběžně sledováno a vyhodnocováno. Pedagogické problémy jsou řešeny zejména v rámci pedagogických rad. Organizování rad je optimální z hlediska četnosti, věcnosti i obsahu.

Pro účinný postup při výskytu negativních jevů v chování žáků má škola zpracován kvalitní tzv. minimální preventivní program. Tento dokument stanovuje konkrétní postup při řešení vymezených problémů, je věcný a funkční.

Dlouhodobá koncepce školy není písemně zpracována, dle vyjádření ředitelky školy je zaměřena na vytvoření optimálních podmínek pro realizaci vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2 s cílem kvalitní všestranné přípravy žáků pro další studium na středních školách.

Škola má srozumitelný koncepční záměr, pracovníky školy i zřizovatelem je akceptován. Kvalitu a efektivnost plánování lze hodnotit jako standardní.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla. Ředitelka školy promyšleně a adresně deleguje kompetence na jednotlivé pracovníky a vytváří prostor pro jejich uplatnění. Písemnou formou je upraveno rozdělení pravomocí mezi ředitelkou a její zástupkyní.

Při řízení školy se vedení opírá o spolupráci s poradním sborem a metodickými orgány. Ve škole pracují metodická sdružení pro 1. - 3. a 4. - 5. ročník, na vyšším stupni pak devět předmětových komisí (českého jazyka, cizích jazyků, matematiky, zeměpisu a dějepisu, přírodopisu, chemie a fyziky, výtvarné a hudební výchovy, tělesné výchovy, praktických činností a informatiky) a dále aktiv třídních učitelů. Jejich činnost je zaměřena zejména na koordinaci tematických plánů učiva, písemných prací, sjednocení klasifikačních kritérií a vzájemné předávání zkušeností.

Běžný provoz se řídí řádem školy, který je sestaven v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole, žáky i zaměstnanci školy je akceptován. Respektuje Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č. j. 16 227/96-22. Ostatní pracovníci školy spoluvytvářejí dobré podmínky pro práci pedagogů a žáků.

Organizace vyučování odpovídá ustanovením § 9 odst. 1 - 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků i pedagogů.

Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace o současném stavu školy v oblasti výchovné a vzdělávací.

Ve škole je vytvářena atmosféra důvěry a spolupráce.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla fungování a umožňuje efektivní řízení školy. Organizační struktura školy je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2.2 Personální struktura

Na škole pracuje celkem 25 pedagogických pracovníků (z toho 3 vychovatelky školní družiny, 2 z nich rovněž vyučují na částečný úvazek). Celkem 20 vyučujících (tzn. 79%) splňuje podmínky dle ustanovení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/97 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

I když všichni učitelé (kromě učících vychovatelek) mají příslušnou pedagogickou způsobilost, nepříznivá je vysoká míra neaprobovaně odučených hodin, která činí 42% z celkové týdenní dotace, 1% hodin je pak vyučováno nekvalifikovaně. Nejcitelnější je absence odborné výuky na 1. stupni ZŠ, dále v jazyce anglickém, informatice, fyzice a výtvarné výchově.

Pedagogický sbor je v souhrnu stabilizovaný, z pozorování vyplynula velmi dobrá kvalita interpersonálních vztahů na pracovišti. Věkové složení sboru však není příliš příznivé. Pouze jedna učitelka má věk do 30 let, téměř polovina vyučujících je ve věku 40 - 50 let (asi 46%), třetina pedagogů má nad 50 let (asi 33%).

Velmi pozitivní je skutečnost, že 5 učitelů a 1 vychovatelka pracují v okresních metodických orgánech při Středisku vzdělávání pedagogů v Opavě.

Personální podmínky vzdělávání lze hodnotit jako spíše podprůměrné.

Celá oblast odborného a pedagogického řízení je hodnocena jako standardní.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka školy má vytvořen účinný systém kontroly. Plánované termíny jsou sledovány a průběžně vyhodnocovány. Systém kontrol je realizován dle zpracovaného plánu formou hospitací, kontrolou pedagogické dokumentace a kontrolou činnosti správních zaměstnanců. Sledovány jsou písemné a grafické projevy žáků, naplánováno je zjišťování úrovně vědomostí žáků formou opakovacích prověrek. O rámcově plánovaných měsíčních kontrolách včetně hospitací nejsou vedeny písemné záznamy.

Kritéria hodnocení pracovníků pro určení výše osobního příplatku a mimořádných odměn jsou stanovena, nadtarifní složky jsou přiznávány diferencovaně. Vedením školy je rovněž využívána motivační role slovní pochvaly a poděkování za mimořádně úspěšné akce.

Hodnocení a klasifikace chování a prospěchu žáků probíhá v souladu s pravidly obecně stanovenými ve vyhlášce č. 291/91 Sb., o základní škole. Vedení školy sleduje frekvenci a přiměřenost klasifikace, klade důraz na motivační úlohu známek.

Systém a plán kontrol je stanoven, celkově lze kontrolní systém školy hodnotit jako standardní.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je účinný, existují v něm zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům přístup k aktuálním informacím, které se týkají práce školy a různých pedagogických aktivit. Hlavní prioritou je osobní kontakt. Důvěrné informace

o zaměstnancích a žácích jsou řádně zabezpečeny proti zneužití. Z porad jsou pořizovány zápisy s relevantní výpovědní hodnotou.

Vnější informační systém spočívá především v zajištění pravidelné a včasné informovanosti rodičů. O prospěchu a chování jsou rodiče průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek a tzv. deníčků, dále pak na třídních schůzkách, které jsou uskutečňovány čtyřikrát během školního roku. Výchovný poradce poskytuje informace rodičům v rámci pevně stanovených konzultačních hodin a také po individuální domluvě. Žáci a veřejnost se dovídají o činnosti školy rovněž prostřednictvím školního časopisu Podlavičnick.

Škola vyvíjí účinnou spolupráci s nejbližšími opavskými mateřskými školami (MŠ, Gudrichova ul. a MŠ, Heydukova ul.). Velmi podnětná je rovněž spolupráce s Ústavem sociální péče na Rooseveltově ul. v Opavě při společných sportovních akcích, s kulturním vystoupením žáků je navštěvován Domov důchodců na téže ulici.

Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí školy, rada školy není zřízena.

Informační systém je funkční, existují v něm zpětné vazby. Tuto oblast činnosti školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

5 Vedení povinné dokumentace

V souladu s § 38a odst. 1) zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, byla provedena kontrola povinné dokumentace školy. Tato je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnou legislativou bez zjištěných závažnějších nedostatků.

Kontrolovaná dokumentace má velmi dobrou úroveň po stránce obsahové i formální. Lze ji hodnotit jako nadprůměrnou.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Škola se řídí schválenými učebními plány. Výuka v 1. - 8. ročníku probíhá podle osnov vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2, v 9. ročníku se vyučuje podle učebního plánu č. j. 18 730/91-20. Na základě kontroly pedagogické dokumentace lze konstatovat, že realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

Nabídka individuálně zvolených vzdělávacích aktivit je poměrně široká. V rámci volitelných předmětů si mohou žáci 7. - 9. ročníku vybrat informatiku, technické činnosti, vedení domácnosti a základy administrativy. Z nepovinných předmětů se vyučují pohybové a sportovní aktivity (4 skupiny), dále cvičení z matematiky, počítačový kurz, cizí jazyk (ruský) a literárně dramatická výchova. Zájmové útvary jsou zaměřeny na seznamování s cizími jazyky (kroužek jazyka německého a anglického pro 3. ročník) a dále na oblast logopedické péče.

Škola vypracovává a naplňuje individuální programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Péči těmto integrovaným žákům věnují dva proškolení tzv. dyslektičtí asistenti.

Plnění učebních dokumentů deklarovaného vzdělávacího programu a nabídka individuální volby vzdělávacích aktivit jsou v souhrnu hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola hospodáří podle schváleného rozpočtu. Dle vyjádření ředitelky školy finanční prostředky přidělené školským úřadem a zřizovatelem umožňují realizovat přijatý vzdělávací program. Neúčelnost při nákupu učebních pomůcek nebyla v průběhu inspekce zjištěna, prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch žáka a výchovně vzdělávacího programu.

Škola nemá vlastní hospodářskou činnost.

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu dosahuje běžné úrovně.

ZÁVĚRY

Řízení školy je celkově na velmi dobré úrovni. Obecně závazné právní předpisy jsou dodržovány.

Škola je ve sledovaných ukazatelích hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Vymezení zásadních kladů:

- promyšlená organizační struktura školy,
- nadprůměrná nabídka individuální volby vzdělávacích aktivit,
- vysoká úroveň vnějšího informačního systému.

Vymezení nedostatků:

- nepříznivá situace v oblasti odborné způsobilosti vyučujících.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu PaedDr. Jaroslava Gebauerová

člen týmu Mgr. Jan Katolický

V Opavě dne 18. 12. 1998

Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzala dne 18. 12. 1998

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Jarmila Drtilová

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel: Magistrát města Opavy	18. 12. 1998	145 426/98-011102
Školský úřad: Opava	18. 12. 1998	145 426/98-011102

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.